

Aftale mellem Regeringen (Økonomi- og Erhvervsministeriet), F&P, ATP og LD om risikovillig kapital

Iværksættere og små og mellemstore virksomheder med vækstpotentiale er centrale for at få skabt vækst og nye arbejdspladser i den private sektor.

Iværksættere og små og mellemstore virksomheder oplever imidlertid efter finanskrisen at blive begrænset i deres vækst- og udviklingsaktiviteter på grund af manglende adgang til kapital. En vækst, der ikke kun vil gavne beskæftigelsen, men også er forudsætningen for at fastholde et højt niveau for velfærden.

Det er derfor regeringens ønske at forbedre iværksætteres og små og mellemstore virksomheders adgang til yderligere risikovillig kapital i Danmark. Flere nye og mindre virksomheder med vækstpotentiale kan derved lettere realisere deres potentiale og skabe nye jobs i Danmark. Vækstforum har netop peget på, at en af de udfordringer, som Danmark står over for, er få nye vækstvirksomheder.

Pensionsinstitutterne forvalter en stor del af danskernes samlede opsparing gennem investeringer i aktiver som ejendomme, aktier, unoterede aktier og finansielle aktiver. Risikovillig kapital er dermed en del af pensionsinstitutternes portefølje. Ved at medvirke til at styrke virksomheders adgang til risikovillig kapital vil pensionsinstitutterne bidrage til den vækst, der er nødvendig, hvis vi skal fastholde en høj beskæftigelse, et højt niveau for velfærden og i sidste ende grundlaget for højere pensioner i fremtiden.

Regeringen, F&P, ATP og LD er på denne baggrund enige om at stille mod at stille yderligere mindst 5 mia. kr. til rådighed som risikovillig kapital for iværksættere og små og mellemstore virksomheder med vækstpotentiale. Dette sker efter den nedenfor beskrevne investeringsmodel.

Herudover etablerer staten tre låne- og kautionsordninger i regi af Vækstfonden, som målrettes iværksættere og små og mellemstore virksomheder med vækstpotentiale.

Aftalen vil bidrage betydeligt til at skabe flere vækstvirksomheder, samtidig med at pensionsinstitutterne sikres et fornuftigt afkast af investeringerne. Samlet sigtes der mod at styrke markedet for risikovillig egen- og lånekapital med op til 10 mia. kr.

For virksomhederne vil aftalen medføre et væsentligt løft i adgangen til risikovillig kapital. Aftalen vil virke efter et løftestangsprincip, hvor der afløftes risiko og sikres et bedre afkast for investorerne. Aftalen åbner samtidig op for anden finansiering til virksomhederne, idet et styrket kapitalgrundlag i virksomhederne i mange tilfælde er en forudsætning for, at fx bankerne vil medvirke til at finansiere udvikling og vækst.

Der er lagt en række hensyn til grund for aftalens investeringsmodel, nemlig at:

- bygge på det markedsøkonomiske investorprincip
- sikre pensionsopsparerne et ordentligt afkast
- trække i videst mulig udstrækning på eksisterende kompetencer
- sikre en omkostningseffektiv forvaltning af investeringerne
- undgå at fortrænge private investorer, men katalysere et større privat engagement
- være tidsbegrænset og i overensstemmelse med EU's statsstøtte-regler.

Aftalen indebærer følgende:

1. Staten tager initiativ til at stifte et investeringsselskab, (Dansk Vækstkapital), der har juridisk status af et kommanditselskab (K/S). Mellem parterne aftales selskabets vedtægter.
2. Økonomi- og erhvervsministeren nedsætter en professionel bestyrelse for Dansk Vækstkapital efter indstilling fra parterne. Bestyrelsen har ansvaret for ledelse og drift af Dansk Vækstkapital, herunder for at træffe investeringsbeslutninger. Det er aftalt mellem parterne, at Vækstfonden fungerer som sekretariat for Dansk Vækstkapital.
3. Der indgås aftale mellem de enkelte pensionsinstitutter og selskabet om tilsagn om indskud af ny kapital. Det sker efter den model, at minimum 25 pct. af pensionsinstituttets midler indskydes som egenkapital (tilsagn) i Dansk Vækstkapital, mens max. 75 pct. vil være tilsagn om lån til Vækstfonden, som modsvares af tilsvarende tilsagn om egenkapital til Dansk Vækstkapital. Tilsagnene udbetales først i takt med, at investeringerne gennemføres. I den forbindelse vil der ske en gennemstrømning af midler i Vækstfonden, hvor lån videreformidles som egenkapital i Dansk Vækstkapital, jf. bilag 1.

Lån til Vækstfonden forrentes med en markedsbaseret rente (en 10 årig statsobligation plus en markeds­mæssig illikviditets­præmie på 150 basispoint, da lånene er bundet i op til 10 år).

Aftalen baseres på nye midler, dvs., at pensionsinstitutterne ikke blot kan omlægge deres eksisterende porteføljer af unoterede, danske aktier til ordningen.

Dansk Vækstkapital udbyder løbende sine investeringer til investeringsforvaltere. Herved sikres konkurrencen mellem forskellige eksisterende såvel som nye fonde om investeringerne. Der vil være tale om en bred portefølje af investeringsfonde forvaltet af anerkendte private forvaltere med en *specialiseret* viden om de målgrupper af virksomheder, de investerer i.

Dansk Vækstkapital skal investere i både venturefonde, small cap fonde, midcap fonde og mezzaninkapital- og andre ansvarlige lånefonde. Disse forskellige typer fonde har en forskellig risikoprofil. Det er de private forvaltere af investeringsfondene, der gennemfører den konkrete vurdering på kommercielt grundlag af iværksættere og små og mellemstore virksomheder med vækstpotentiale. Derved sikres, at kun sunde virksomheder og projekter kommer i betragtning.

4. Bestyrelsen for Dansk Vækstkapital vedtager investeringspolitikken og er ansvarlig for at gennemføre investeringerne. Bestyrelsen fastlægger den nærmere fordeling af midler på de forskellige typer af investeringsfonde. Cirka 20 pct. ventes anvendt på ventureområdet.

Bestyrelsen tilsikrer, at investeringerne gennemføres effektivt og til de lavest mulige administrative omkostninger for Dansk Vækstkapital.

Der indgås aftale mellem bestyrelsen i Dansk Vækstkapital og Vækstfonden om Vækstfondens varetagelse af sekretariatsopgaven.

Dansk Vækstkapital skal mindst én gang årligt afrapportere til økonomi- og erhvervsministeren, F&P, ATP og LD svarende til god international standard for rapportering til fondsinvestorer (EVCA's guidelines).

5. Pensionsinstitutterne og Staten (Vækstfonden) deler et eventuelt overskud i Dansk Vækstkapital i forhold til deres respektive indskud af egenkapital, dvs. i forholdet 1 til 3.
6. Pensionsinstitutterne vil sideløbende foretage direkte investeringer af egen balance og efter eget valg i investeringsfonde. Derved

sikres et større samlet investeringsvolumen og størst mulig samlet effekt af investeringerne. Initiativet skal ses som "nye penge" i forhold til pensionsinstitutternes eksisterende fondsinvesteringer.

7. Økonomi- og Erhvervsministeriet etablerer under Vækstfonden en vækstlåneordning for iværksættervirksomheder samt to udbygninger (vinduer) af den eksisterende Vækstkautionsordning, som særligt små og mellemstore virksomheder vil have gavn af. De nye ordninger vil tilsammen tilvejebringe yderligere 2 ¼ mia. kr. lån til virksomhederne:

- a) Vækstlån på op til 7,5 mio. kr. ydes til iværksættervirksomheder, der typisk har et relativt stort kapitalbehov og lang vej til omsætning. Vækstlån gives på betingelse af tilsvarende egenkapital, typisk i form af kapital fra venturefonde, og forrentes med en fast rente. De private venturefonde kan i forbindelse med, at de selv tilfører egenkapital (på et tilsvarende beløb) til en vækstvirksomhed, trække på en tildelt ramme og derved sikre, at vækstvirksomheden får et lån fra Vækstfonden.
- b) Vækstkaution 3: Den nuværende vækstkautions-ordning udbygges, således at den også har yderligere garanti for lån over 10 mio. kr., men med en lavere kautionsprocent (65 pct.). Vækstkaution gives til lån, hvor der samtidig tilføres egenkapital eller anden risikovillig kapital. Det øger virksomhedernes soliditet og dermed polstring. Det vil tilskynde til flere og større udlån til små og mellemstore virksomheder med vækstprojekter.
- c) Mezzaninkaution retter sig mod virksomheder, der modtager mezzaninlån. Målgruppen er virksomheder, der har et finansieringsbehov, som omfatter traditionel lånefinansiering, men hvor egenkapitalen er for spinkel. Kautiionen dækker en del af risikoen for udbydere af mezzaninlån. Det styrker virksomhedens muligheder for at kunne tiltrække anden finansiering til nye investeringer og aktiviteter. Mezzaninkautiionen bidrager samtidig til en forbedring af afkastet for investeringsfondene.

Låne- og kautionsordningerne skal ses i sammenhæng med, at der tilføres mere kapital til markedet for risikovillig kapital fra Dansk Vækstkapital. Ordningerne er i øvrigt åbne for alle, der opfylder kravene under de enkelte ordninger.

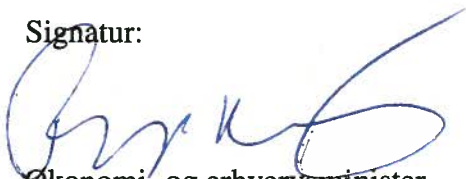
8. Ordningen er midlertidig. Dansk Vækstkapitals mulighed for at give nye tilsagn til investeringsfonde løber i 5 år til udgangen af 2015. Aftaleparterne vil med passende mellemrum gøre status

over gennemførelsen af investeringsaftalen. Der vil i perioden blive foretaget en evaluering, ligesom Økonomi- og Erhvervsministeriet vil iværksætte en undersøgelse af alternative investeringsmodeller.

Parterne vil på baggrund heraf drøfte behovet for en fortsat indsats.

København, den 13. januar 2011

Signatur:

Økonomi- og erhvervsminister
Brian Mikkelsen
Økonomi- og Erhvervsministeriet

Signatur:

Formand Peter Damgaard Jensen
F&P

Direktør Lars Rohde
ATP

Direktør Carsten Koch
LD

Bilag 1. Investeringsmodellen